

Időutazás a Délmagyarországgal: 1945, a politika éve (36. rész)

A fő cél: a hatalomátvétel előkészítése

A DM májusban ugyan még A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front lapjaként definiálja önmagát, júliusban viszont már „A Magyar Kommunista Párt dél-magyarországi napilapja” megjelölés áll a lapfej alatt. És ami tisztán átjön: egyetlen szellemi meghatározottsága van már ekkor a lapnak: a kommunista hatalomátvétel előkészítése.

Viszonylag egyszerű a helyzet. A jobboldal lényegében diszkreditálta magát a Hitler melletti kitartásban, a szovjet megszállók jelenléte pedig határozott irányba terelgeti a magyarországi eseményeket. Nem véletlen, hogy egyre több, a szovjet rendszert népszerűsítő írás jelenik meg a lapban.

Lenin és Rákosi

Lenin műve – szól a cím január 21-én. Idézzünk az írásból: „21 évvel ezelőtt halt meg Lenin, a szovjet állam megalapítója. Hét esztendeig, 1917-től 1924-ig állt Oroszország és a vele önkéntesen szövetségre lépő államok élén. De az orosz történelemre nemcsak Leninnek ez a hátszínre kerülő szerepe, hanem az a tizenhárom esztendő is, mely megelőzte és az a húsz esztendő is, mely követte... Ebben a korszakban készítették elő Lenin és munkatársai a világtörténelem első igazi népállamának megteremtését, ebben a korszakban zajlott le Lenin vezetésével az orosz történelem nagy fordulata, az 1917-es októberi forradalom, ebben a korszakban folytatta és tetőzte be a Lenin által megkezdett művelt Lenin vezértársaság és nagy utódja, Sztálin.”

Február 23-án arról tudósít a lap, hogy „Tízezer főnyi tömeg ünnepelte Szegeden a Vörös Hadsereg 27-ik születésnapját – A város törvényhatósága és a Nemzeti Bizottság díszgyűlést tartott – Szeged népe lelkesen tüntetett a felszabadító hadsereg és az orosz-magyar barátság mellett”.

Július 31-én Rákosi is megjelenik Szegeden. Az eseményről ilyen címekekkel tudósít a lap: „Délmagyarország parasztsága és Szeged dolgozói képviselőiben hetvenötézer ember ünnepelte Rákosi Mátyást és a munkás-paraszt szövetséget – A kommunista Párt nagygyűlése Szeged népének ünnepévé vált! – A fűtőház munkásai átadták a 150-ik kijavított vasúti kocsit – Rákosi: A magánvállalkozás ne fekdüdjék az újjáépítés rohanó mozdonyára, mert az elgázolja!”

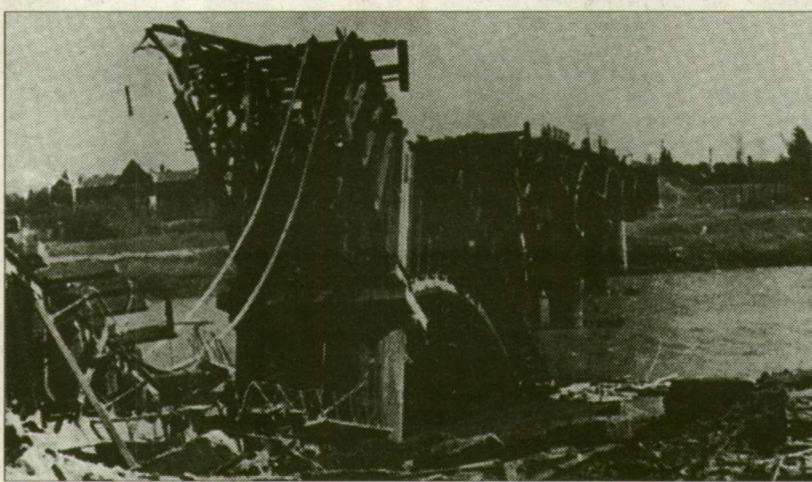


95 ÉV – 95 NAPBAN ELBESZÉLVE

Májusban lesz 95 éve, hogy megjelent lapunk, a Délmagyarország első száma. Az évforduló alkalmából egy kis múltbeli kalandozásra hívjuk olvasóinkat. 95 lapszámon át szemelvényeket közlünk a 95 évfolyam fontos és érdekes írásából. És bár az ilyen válogatások szükségképpen esetlegesek, bízunk benne, hogy olvasóink örömeiket lelik benne, és betekintést nyernek nemcsak az ország és Szeged közel egy évszázados történelmébe, hanem a Délmagyarország történetébe is.

geden. Az eseményről ilyen címekekkel tudósít a lap: „Délmagyarország parasztsága és Szeged dolgozói képviselőiben hetvenötézer ember ünnepelte Rákosi Mátyást és a munkás-paraszt szövetséget – A kommunista Párt nagygyűlése Szeged népének ünnepévé vált! – A fűtőház munkásai átadták a 150-ik kijavított vasúti kocsit – Rákosi: A magánvállalkozás ne fekdüdjék az újjáépítés rohanó mozdonyára, mert az elgázolja!”

És néhány sor a dadogón szervilis tudósításból: „Annak a hatalmas újjáépítő munkának, amelyet a Magyar Kommunista Párt kezdeményezett és amely páratlan lendülettel indult meg az egész országban, egyik nagy bizonyosságtételéhez értünk el vasárnap, a párt szegedi szervezeteinek aratási és újjáépítési ünnepéhez, az új kenyér, az első szabad aratás lelkesítő erejű, a munkát glorifikáló, nagyszerű szertartásához. Az első ilyenemű, igazán hatalmas arányú tömegmozdulás volt ez Szegeden és arról tett tanúbizonyosságot, hogy a magyar nép hiánytalanul birtokában van erejének, szorgalmának, munkakészségének s pártunk vezetésével a legrovi-



Ennyi maradt a németek által felrobbantott szegedi vasúti hídból

debb idő alatt képes megvívni azt a csatát, amelyet az újjáépítésért, saját maga felemelkedéséért indított. Szeged és a környék összesereglett földműves- és ipari munkásnépe, haladó értelmisége tanúságot tett az újjáépítést vezénylő eszmék mellett és kigyúlt arccal, lángoló szívvel sorakozott fel ismét vezére, Rákosi Mátyás mögé, hogy kövesse azon az úton, melynek további szakaszát ismét kemény vonásokban rajzolt a megirányított beszédében.”

debb idő alatt képes megvívni azt a csatát, amelyet az újjáépítésért, saját maga felemelkedéséért indított. Szeged és a környék összesereglett földműves- és ipari munkásnépe, haladó értelmisége tanúságot tett az újjáépítést vezénylő eszmék mellett és kigyúlt arccal, lángoló szívvel sorakozott fel ismét vezére, Rákosi Mátyás mögé, hogy kövesse azon az úton, melynek további szakaszát ismét kemény vonásokban rajzolt a megirányított beszédében.”

A földreform

Március 21-én arról tudósít a lap, hogy: „Megjelent a földreform rendelet

Már meg is kezdődnek az igénybevétel és kiosztás munkálatai”. Április 1-jén pedig pedig az áll a DM 1. oldalán, hogy: „Új honfoglalás Pusztaszeren – Nagy Imre földművelésügyi miniszter ünnepélyes keretek között megkezdte a földreformtörvény végrehajtását – Parasztünnepesség a pusztaszeri Árpád-szobornál – A földigénylők ünnepi ebédje a grófi kastély termében”.

Ópusztaszer nyilvánvalóan politikai választás volt. Ez derül ki a DM tudósításából is: „A mindszent-ányási uradalom, Pallavicini grófok birtokának közepén, a pusztaszeri major mellett elhelyezett Árpád-emlékmű hirdeti az ezer év előtti honfoglalást. Március 29-én a reggeli napsütésben az emlékmű előtti téren sokasodik a paraszti nép, hogy tanúja legyen az innen elinduló új honfoglalásnak.”

Hidak és élelmiszerjegyek

A lelkesítően fölvázolt szebb jövőből a napi gondok hírei rángatnak vissza a szomorú jelenbe. „Néhány napon belül kiosztják az új élelmiszerjegyeket” – írja a DM május 29-én, így folytatva: „A munkakerülőktől megvonják még a kenyérjegyet is. A jegyekre rendszeresen kap árut a közönség. A közellátási hivatali illetlen harcot indít az árujegyetek ellen. Megkezdte ezenkívül a közellátási hivatal az új jegyekre az áruk szétosztását. Eddig már megjelent a paprika és só osztására vonatkozó rendelet. Rövidesen ecetet, gyufát, lisztet és egyéb termékeket is fognak kiosztani.”

Augusztus 12-én viszont valóban jó hírről szolgál a lap, miszerint „Kárcsonyra készen lesz az algyői híd – A magyar munkások hite és akarata felépíti mindazt, amit a náci barbarizmus elpusztított – Cigarettát kérnek a hídépítő munkások – Kevés az ács, pedig jól fizetik az ácsmunkát.”

A hidakra pedig nagy szükség van.

(Folytatjuk)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZÁVAY ISTVÁN

A felnőttképzésben akadnak kérdőjelek

Meleg vizet hozzanak a tanfolyamra!

A rövid idő alatt elsajátítható szakmák sokakat vonzanak. Az első látásra fényesnek tűnő ajánlatokkal azonban sok esetben becsapják a hiszékenyeket, a bizonyítvány ugyanis semmire sem használható, és általában a megszerzett „tudás” sem.

Gombamód szaporodnak a felnőttképző tanfolyamok: a hirdetésekben tömegével kínálnak gyorsan elsajátítható szakmákat. Érdekes azonban alaposan utánanézni, valójában milyen tudást adnak a pénzünkért. Sok vállalkozás ugyanis csak elhúzza a mézesmadzagot az alacsony óraszámmal, és utólag derül ki, hogy a kiadott bizonyítvánnyal nem lehet állást kapni.

Felnőttképzésre Magyarországon bárki jogosult, aki rendelkezik a törvényben előírt személyi és tárgyi feltételekkel (azaz szakképzett oktatói vannak és biztosítani tudja az oktatáshoz szükséges eszközöket), valamint nyilvántartásba veteti magát. Ez az egyszerű eljárás mindössze 15 ezer forintba kerül. Az akkreditálás már nem kötelező, de számos előnnyel jár. Így például az ilyen intézményekben tanulók leírhatják adójukból a befizetett összeg 30 százalékát. Tanfolyamot elindítani tehát rendkívül egyszerű, és ezt egyre többen ki is használják.

Egy betéti társaság például hamarosan induló masszázstanfolyamához toboroz résztvevőket Szegeden. Azt ígéri, a mindössze 16 órás képzés elvégzése munkavállalásra jogosít. Azaz: négy hétfője alatt, alkalmanként négy óra után az itt végzetek otthonukban vagy mászol más emberek testével foglalkozhatnak. Tóth Anikó masszázshosszabb kurzus. Erdei János



A komoly képzések biztosan nem csak néhány órák, és a tanulás feltételeit is biztosítják

Fotó: Miskolczi Róbert

– Én több hónapig tanultam a szakmát elméletben és gyakorlatban egyaránt, amire véleményem szerint szükség is van – mondta. – Veszélyes, ha laikus nyúl hozzá valakihez, hiszen ezzel akár ártani is lehet. Hallottam már olyat, hogy valakinek a gerincservét masszírozták meg úgy, hogy aztán felállni sem tudott. De az is elég, ha valaki rosszul lesz a kezelés közben. Aki nem tanult egészségügyet, nem tud ilyen helyzetben mit kezdeni.

Nem véletlen, hogy ezt a szakmát magas óraszámban tanítják a komoly képzési központokban. Az Ipari Kereskedelmi és Oktatási Központban az az egyik leg-

hosszabb kurzus. Erdei János ügyvezető úgy véli, még a 155 óra is gyakorta kevésnek bizonyul, amelyben egyébként a gyakorlati oktatás mellett komoly elméleti – például anatómiai és belgyógyászati – ismeretek is szerepelnek.

A már említett gyorstalpáló tanfolyam 58 ezer forintba kerül, mindössze négy és fél ezerrel kevesebbe, mint a másik. A tanfolyamon részt vevőknek azonban minden szükséges eszközről maguknak kell gondoskodniuk. Így tehát egy foglalkozásra tornaszívaccsal, mosakodókrémmel és egyéb kiegészítővel felszerelkezve kell érkezni, sőt a tájékoztatásban az is szerepel, hogy meleg vizet is hozzon mindenki egy termosztában...

Telefonos érdeklődésünkre egyébként, amikor lehetséges masszórtanulónak adtuk ki magunkat, a tanfolyam egyik szervezője elmondta: még pénzvisszafizetési garanciát is vállalnak a képzésre, ha az eddig senki nem volt elégedetlen. Arra a kérdésünkre, hogy vajon ennyi idő alatt meg lehet-e tanulni a szakmát, azt a választ kaptuk, hogy túl sok a misztikum és a tévhit a masszázsképzés körül, és egyébként sem kaptak volna engedélyt az oktatásra, ha az náluk nem lenne megfelelő. A férfi arra is garanciát vállalt, hogy az oklevéllel kiválthatjuk vállalkozói igazolványunkat.

Szakemberek mindenesetre azt javasolják, ne essünk abba a

hibába, hogy a lehető leggyorsabban akarunk papírhoz jutni. Nem minden bizonyítvánnyal tudunk ugyanis a szakmában elhelyezkedni. Érdekes az óradíjat is kiszámolni a tanfolyam ára és a foglalkozások száma alapján, hiszen így egyből világossá válik, nem az a legolcsóbb, ami első látásra annak tűnik. És persze kérdezzük meg, minek a költségét fedezi a tandíj, és akkor biztosan nem érhet bennünket olyan meglepetés, hogy a tankönyvekért és a vizsgákért külön kell fizetni, vagy mondjuk – ami szintén valóságos példa – a díjmentes számítástechnikai tanfolyamon fizetni kell a géphasználatért.

TIMÁR KRISZTA

Házhoz viszik a számítás-technikát

Kilenc Csongrád megyei szerepelt sikerrel az Informatikai és Hírközlési Minisztérium látás-sérülteknek meghirdetett pályázatán. A szakemberek április 15-éig mindenkihez házhoz viszik az eszközöket és vállalják a beüzemelést is.

– Tavaly augusztusban pályáztunk, februárban felhívtak, hogy nyertem és hozzák a szkennert meg a beszélő programot – türelmetlenkedett Matuska Imre szegedi nyertes. – Egyeztetünk időpontot is, február 22-én itthon ültem, mégsem hozták. A gyengén látó férfi egész gépet pályáztott, de csak egy szkennert és az olvasását segítő számítógépes programot nyert.

– A levélben közölt várható határidő réges-rég lejárt. Óriási segítség lenne pedig a beszélő program – mondta reményvesztetten a Zsombón várakozó Némethné Molnár Erzsébet. – Állás nélkül vagyok itthon, szinte nem látok semmit. Kinyílva számomra a világ. Csupán értesítést kapott Rényiné Kádár Katalin is. Rókkantnyugdíjas, és gyerekei számítógépre telepítve a programmal a Délmagyarország híreit is el tudná olvasni. Meg anyyi minden mást. Kislányának pályáztott Bedő Klára. – Klári nyolcadikos a tarjáni két tannyelvű iskolában. Négyes-ötös tanuló – meséli az édesanyja. – Gyengén lát, és nem is tudom elmondani, mennyire várja a szoftvert.

– Április közepéig legkésőbb minden nyertesünkhöz eljut a megnyert számítástechnikai eszköz vagy szoftver. A szakemberek házhoz szállítják és beüzemelik az eszközöket – tájékoztattott Pintér Gyöngyi, az IHM illetékes kommunikációs munkatársa.

D. T.